

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/46/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2621010078
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kristína Ferencziová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2621010078.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kristíny Ferencziovej a sudcov JUDr. Martina Žovinca a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci obžalovaného A. B. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného A. B. proti rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 12.01.2023, sp. zn. 1T/13/2021, na verejnom zasadnutí konanom dňa 15.2.2024 takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku sa napadnutý rozsudok zrušuje v celom rozsahu.
II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovaný A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. XXX podľa § 285 písmena f) Trestného poriadku oslobodzuje spod obžaloby Okresnej prokuratúry Senica č. Pv 628/20/2205-4, EEČ: 2-19-174-2021 zo dňa 23.02.2021, pre skutok kvalifikovaný ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Trestného zákona, ktorý mal spáchať tak, že
v období od 20.03.2019 až doposiaľ s výnimkou mesiacov máj 2019, jún 2019, júl 2019, august 2019, september 2019, december 2019, február 2020 a júl 2020 v E. a na iných miestach, kde sa zdržiaval, si neplnil svoju vyživovaciu povinnosť voči svojmu mal. synovi A., nar. XX.XX.XXXX, i napriek tomu, že mu táto povinnosť vyplýva zo zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov ako vzájomná vyživovacia povinnosť medzi rodičom a dieťaťom a výška výživného mu bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Malacky sp. zn. 9P/18/2016-57, právoplatným dňa 11.11.2016, v sume 80.- eur mesačne, ktoré je povinný platiť k rukám matky D. F., bytom E. G. XXX, pričom v tomto období bol nezamestnaný, ale nezaevidoval sa na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a nehľadal si tak účinným spôsobom prácu, jeho konaním vznikol dlh na výživnom vo výške 2067,41 €, ktorý bol do 4.12.2023 v celom rozsahu uhradený, nakoľko trestnosť činu zanikla.

odôvodnenie:

Okresný súd Galanta napadnutým rozsudkom zo dňa 12.01.2023, sp. zn. 1T/13/2021 uznal obžalovaného A. B. za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že v období od 20.03.2019 až doposiaľ s výnimkou mesiacov máj 2019, jún 2019, júl 2019, august 2019, september 2019, december 2019, február 2020 a júl 2020 v E. a na iných miestach, kde sa zdržiaval, si neplnil svoju vyživovaciu povinnosť voči svojmu mal. synovi A., nar. XX.XX.XXXX, i napriek tomu, že mu táto povinnosť vyplýva zo zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov ako vzájomná vyživovacia povinnosť medzi rodičom a dieťaťom a výška výživného mu bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Malacky sp. zn. 9P/18/2016-57, právoplatným dňa 11.11.2016, v sume 80.- eur mesačne, ktoré je povinný platiť k rukám matky D. F., bytom E. G. XXX, pričom v tomto

období bol nezamestnaný, ale nezaevidoval sa na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a nehľadal si tak účinným spôsobom prácu, jeho konaním vznikol dlh na výživnom vo výške 2067,41 €.

Za to mu súd uložil podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere jeden rok. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona ho na výkon trestu zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný v zákonnej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu nasledovne (citácia):

„Napadnuté Uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 21.09.2018 považuje obvinený za nesprávne a nezákonné. Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd. Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Obžalovaný má za to, že existujú dôvody na postup odvolacieho súdu podľa § 316 ods. 3 písm. c) Trestného poriadku. Uvedené tvrdenie obžalovaný odôvodňuje tým, že pred nariadeným termínom konania hlavného pojednávania, obžalovaný doručil súdu prvého stupňa žiadosť o odročenie pojednávania s potvrdením o dočasnej pracovnej neschopnosti vystavenej jeho ošetrovujúcim lekárom z dôvodu akútneho respiračného ochorenia, ktorej trvanie bolo predpokla ané až do dňa 30.01.2023 .. Súd prvého stupňa napriek tomu vykonal hlavné pojednávanie dňa 12.01.2023. Obžalovaný sa na predmetné hlavné pojednávanie z objektívnych dôvodov (pre chorobu) nemohol osobne dostaviť, pričom trval na osobnej účasti na predmetnom hlavnom pojednávaní a nedal súhlas k tomu, aby súd konal v jeho neprítomnosti.

Obžalovaný uvádza, že nebol osobitne poučený o svojej povinnosti v zmysle ustanovenia § 120 ods. 2 Trestného poriadku. Predvolanie na hlavné pojednávanie, ktoré bolo obžalovanému doručené neobsahovalo poučenie o povinnosti predložiť osobitné vyjadrenie lekára podľa ust § 120 ods. 2 Trestného poriadku.

Zároveň obžalovaný uvádza, že si je vedomý dlhu na výživnom, ktorý mu vznikol v rozhodnom období a preto vykonal všetky dostupné kroky, ktoré sú v jeho možnostiach a schopnostiach na to, aby dlžné výživné v celom rozsahu za rozhodné obdobie uhradil. Obžalovaný má tiež za to, že súd prvého stupňa v čase vydania rozhodnutia nesprávne zistil skutkový stav, vzhľadom na dodatočné úhrady, ktoré obžalovaný vykonal.

Obžalovaný predloží dôkazy o dodatočných úhradách dlžného výživného najneskôr do dňa konania verejného zasadnutia, na ktorom bude odvolací súd rozhodovať o odvolaní obžalovaného. Mám za to, že vzhľadom na vyššie uvedené dodatočné úhrady dlžného výživného obžalovaným, prichádza do úvahy uplatnenie inštitútu tzv. účinnej ľutosti, podľa ustanovenia § 86 Tr. zák.

(1) Trestnosť trestného činu zaniká aj vtedy, ak ide o trestný čin

a) zanedbania povinnej výživy podľa § 207, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchatel'svoju povinnosť dodatočne splnil skôr, než sa súd odobral na záverečnú poradu.

Podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,

b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,

c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,

d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,

e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo

f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku, odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

S poukazom na vyššie uvedené navrhujem, aby Krajský súd v zmysle § 320 ods. 3 Tr. por. nariadil vo veci verejné zasadnutie a po vykonaní dokazovania rozhodol zákonu zodpovedajúcim spôsobom.“

Prokurátor si po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní ponechal lehotu na rozhodnutie o podaní opravného prostriedku, následne odvolanie v zákonnej lehote nepodal.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,

b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,

c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,

d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,

e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo

f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku, odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd (alebo aj „krajský súd“) podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podal obžalovaný ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote a proti výroku o vine a treste, proti ktorým je tento opravný prostriedok prípustný. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo.

Odvolací súd vo veci vykonal verejné zasadnutie dňa 26.10.2023, na ktoré sa nedostavila ani obhajkyňa ani obžalovaný, s tým, že obhajkyňa 26.10.2023 elektronicky oznámila súdu, že je obžalovaný práceneschopný, požiadala o odročenie verejného zasadnutia a uviedla, že príkladá potvrdenie vystavené ošetroujúcim lekárom obžalovaného o tom, že mu zdravotný stav neumožňuje dostaviť sa na verejné zasadnutie. Zo zaslaných dokumentov bolo zistiteľné, že obžalovaný má vystavené potvrdenie

o práceneschopnosti a zároveň bola zaslaná lekárska správa v znení: „Zdrav.stav vyše menovaného neumožňuje účasť na pojednáviu súdu dňa 26.10.2023 z dôvodov možného zhoršenia zdrav stavu.“ Verejné zasadnutie bolo dňa 26.10.2023 odročené z dôvodu neprítomnosti obžalovaného a jeho obhajkyne, o ich ospravedlnení a oznámení, že sa nezúčastnia verejného zasadnutia bola upovedomená svedkyňa D. F., ktorá bola predvolávaná na termín, s tým, že jej účasť za takýchto podmienok nie je potrebná.

Následne bolo súdu doručené mailové podanie obhajkyne, v ktorom uviedla, že predkladá odvolaciemu súdu doklad o úhrade dlžného výživného vo výške 2070 eur, ktoré obžalovaný uhradil prostredníctvom poštového poukazu. Priložila fotokópiu poštového poukazu na sumu 2070 eur, na ktorom je uvedený odosielateľ B. A., adresát D. F.. Telefonicky bola kontaktovaná svedkyňa D. F., ktorá uviedla, že sumu 2070 eur obdržala. Bola požiadaná, aby zaslala súdu svoje vyjadrenie (potvrdenie) o tejto skutočnosti, tá odpovedala, že to skúsi cez mail svojho priateľa, lebo svoj nemá. Následne bolo súdu doručené mailové podanie s obsahom: „D. F. zaslal odporca dlžnú sumu ale nie celú“. Z uvedeného dôvodu bola zaslaná mailová výzva na svedkyňu, aby súdu uviedla, či pri zarátaní sumy 2070 eur do dlhu na výživnom za obdobie od 1.2.2009 do 5.10.2020 má ešte A. B. dlh na výživnom, ak áno, v akej výške. Zároveň bola požiadaná o odpoveď, či neplatenie výživného nemalo trvalo nepriaznivé následky na zabezpečenie potrieb maloletého dieťaťa. Svedkyňa F. formou elektronického mailu odpovedala, že od roku 2020 platí obžalovaný nepravidelne, ona nevie presne koľko to ma byť. K zabezpečeniu potrieb maloletého dieťaťa odpovedala, že „základné veci ako je strava, to všetko mal, ale nemohli kúpiť nové kopačky, syn je športovec, chodí na zápasy, dresy a športové veci“.

Odvolací súd nariadil termín verejného zasadnutia na deň 7.12.2023, na ktorom sa zúčastnil obžalovaný, substitučný zástupca obhajkyne obžalovaného, nedostavila sa svedkyňa F.. Obžalovaný založil do spisu ústrižok poštovej poukážky, z ktorého je zistiteľná zasielaná suma 2070 eur, odosielateľ B. A., adresát D. F.. Uviedol tiež, že nešpicifikoval presne o aký dlh na výživnom šlo, za aké obdobie, ale mal za to, že týmto má zaplatené dlžné výživné, ktoré sa rieši v tomto konaní. Následne bolo verejné zasadnutie odročené na 11.1.2024, pred ktorým telefonicky oznámila svedkyňa F., že sa ospravedlňuje a zo zdravotných dôvodov sa nemôže na verejné zasadnutie dostaviť. Bola poučená, že je povinná (ak sa nedostaví osobne) reagovať písomne na predchádzajúcu výzvu súdu ohľadom toho, či jej bolo uhradené celé dlžné výživné prejednávané v tejto trestnej veci. Verejné zasadnutie dňa 11.1.2024 bolo z dôvodu neprítomnosti svedkyne odročené na deň 15.2.2024. Dňa 17.1.2024 bolo prijaté podanie – zásielka označená od odosielateľa D. F., ktorej obsahom bol originál ústrižku poštovej poukážky zo dňa 4.12.2023 zasielaná suma 2070 eur, odosielateľ B. A., adresát D. F.. Ďalej bolo obsahom zásielky písomné oznámenie v znení: „Zasielam Vám originál šeku na výživné“ a výmenný poukaz na odborné lekárske vyšetrenie z dňa 11.1.2024.

Dňa 14.2.2024 bolo súdu doručené elektronicky oznámenie obhajkyne obžalovaného, v ktorom uviedla, že ospravedlňuje obžalovaného ako aj jeho obhajcu na verejnom zasadnutí na deň 15.2.2024 z dôvodu hospodárnosti konania, súhlasí s tým, aby sa uskutočnilo v jeho neprítomnosti ako aj v neprítomnosti obhajcu, vzhľadom na obžalovaným predložené dôkazy o dodatočnej úhrade dlžného výživného, nie je nevyhnutná osobná účasť obžalovaného resp. jeho obhajcu na verejnom zasadnutí. Obžalovaný dáva súhlas aby súd vyhlásil rozsudok v jeho neprítomnosti a navrhuje aby ho súd oslobodil spod obžaloby. Dňa 15.2.2024 bolo doručené mailové podanie svedkyne F., že sa ospravedlňuje, pretože sa nevie dostaviť na súd, a zopakovala, že šek o zaplatení výživného so sumou 2070 eur zaslala s jej podpisom na súd už minulý mesiac. Následne odvolací súd vykonal verejné zasadnutie o odvolaní obžalovaného dňa 15.2.2024, v neprítomnosti obžalovaného, aj poškodenej, nakoľko mal vzhľadom na žiadosť obžalovaného a jeho obhajkyne a jeho vyhlásenie, ako aj vzhľadom na oznámenie poškodenej za to, že sú splnené podmienky na takýto postup. Prítomný prokurátor sa vyjadril tak, že vzhľadom k tomu, že bolo zaplatené výživné, navrhuje oslobodiť obžalovaného spod obžaloby.

Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností preto krajský súd v celom rozsahu akceptoval odvolanie obžalovaného a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť. Krajský súd napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu. Keďže boli splnené podmienky uvedené v § 322 ods. 3 Trestného poriadku, rozhodol sám a obžalovaného oslobodil spod obžaloby podľa § 285 písm. f) Trestného poriadku. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že osobe do rúk ktorej je obžalovaný povinný platiť výživné, obžalovaný zaplatil dlh za žalované obdobie v plnej výške (nakoľko prokurátor voči prvostupňovému rozsudku nepodal odvolanie, možno v rámci žalovaného skutku zohľadniť dobu páchania trestného činu a výšku nezaplateného výživného iba do dňa rozhodnutia prvostupňového súdu).

Vzhľadom na preukázané zaplatenie zameškaného výživného zo strany obžalovaného, pred tým ako sa odvolací súd odobral na záverečnú poradu, pri rozhodovaní o vine obžalovaného sa odvolací súd

riadil osobitným prípadom účinnej ľútosti podľa § 86 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, podľa ktorého trestnosť trestného činu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Trestného zákona zaniká aj vtedy, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchatel svoju povinnosť dodatočne splnil skôr, než sa súd odobral na záverečnú poradu, keď splnenie týchto citovaných zákonných podmienok mal odvolací súd za preukázané na podklade výsledkov dokazovania doplneného na verejnom zasadnutí. Za tohto stavu, keďže zanikla trestnosť stíhaného trestného činu, odvolací súd obžalovaného A. B. spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Trnava podľa § 285 písm. f) Trestného poriadku oslobodil. Tento rozsudok bol prijatý jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.